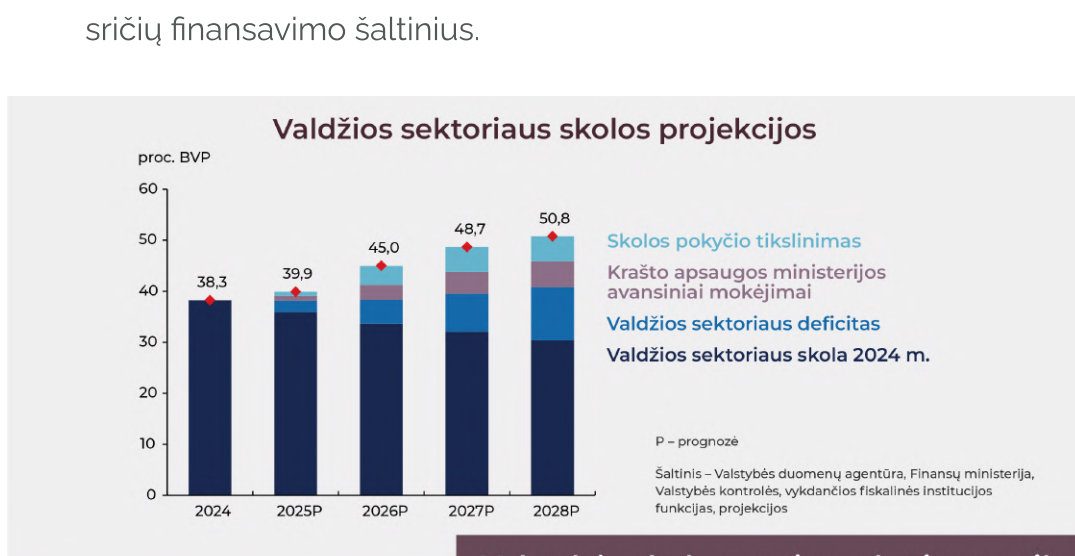

VALSTYBĖS KONTROLĖS NAUJIENOS

Fiskalinė institucija įspėja: uždelsti sprendimai dėl tvarių pajamų gresia biudžeto mažinimu 2029 m.

- Jei nebūtų priimti numatyti nacionalinių fiskalinės drausmės taisyklių pakeitimai, 2026 m. biudžeto projektas neatitiktų dalies dabar galiojančių taisyklių.
- Keičiant fiskalinės drausmės taisykles, svarbu užtikrinti, kad ir savivaldybės prisidėtų prie viešųjų finansų tvarumo, nes nepamatuoti atlaisvinimai sumažintų valstybės galimybes finansuoti kitas svarbias sritis.
- 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas bus didesnis nei 2025 m., skola dar sparčiau augins karinei įrangai skirti avansiniai mokėjimai.
- Atsižvelgus į beveik kasmet priimamus sprendimus, kurie nenumatyti biudžeto projekte, valdžios sektoriaus deficitas jau 2028 m. viršys 3 proc. BVP ribą.
- Kol galioja gynybos išlyga, biudžeto projektas atitinka ES taisykles, tačiau iki jai pasibaigiant, būtina užsitikrinti tvarius gynybos ir kitų sričių finansavimo šaltinius.

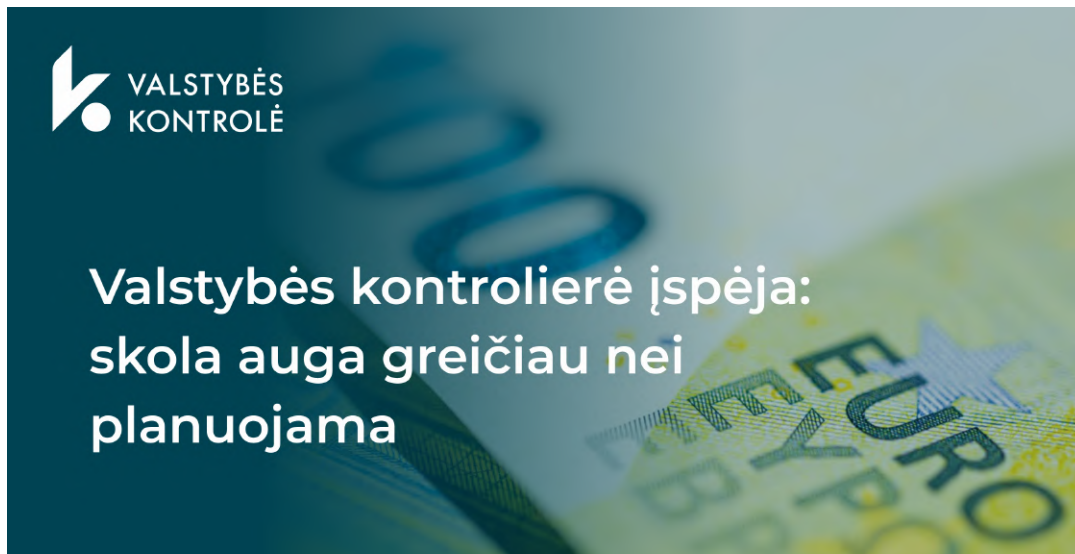
Valstybės skolos augimą skatins ne tik didėjantis deficitas, tačiau ir avansiniai mokėjimai karinei įrangai įsigyti

[Daugiau](#)

Valstybės kontrolierė įspėja - skola auga greičiau nei planuojama

Kartu su nacionaliniu ataskaitų rinkiniu, kuris buvo pristatytas Seime, Valstybės kontrolė teikė informaciją apie valstybės skolą. Pasak auditorių, reikšmingų iškraipymų nenustatyta, duomenys apie skolą visais reikšmingais atžvilgiais teisingi. Valstybės kontrolierė Irena Segalovičienė atkreipia dėmesį, kad negalima pasiduoti lengviems sprendimams skolintis, net jei iki Mastroichto kriterijaus dar yra erdvės.

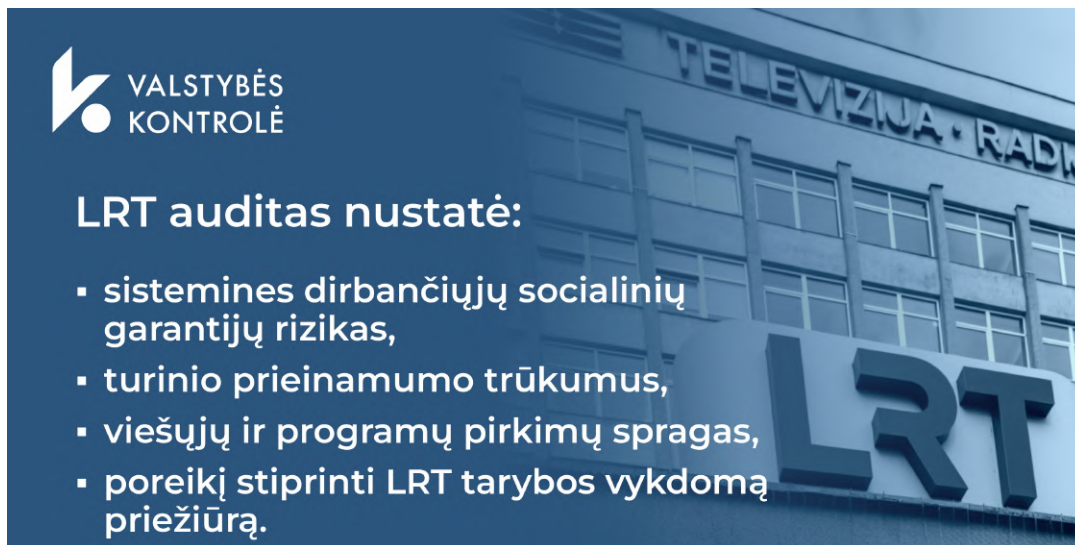
Valdžios sektoriaus skola 2024 m. pabaigoje sudarė 29 992,3 mln. Eur, per 2024 m. išaugo 2 411,8 mln. Eur, arba 8,7 proc. Skolos ir BVP santykis padidėjo 0,9 proc. p. ir 2024 m. pabaigoje sudarė 38,0 proc. BVP.

[Daugiau](#)

Valstybės kontrolė: LRT auditas nustatė sisteminės dirbančiųjų socialinių garantijų rizikas, esmines turinio prieinamumo ir pirkimų spragas

Valstybės kontrolė atliko Seimo nutarimu (2025-04-17 Nr. XV-171) pavestą valstybinį auditą ir įvertino viešosios įstaigos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) 2021–2024 metų veiklą ekonomiško, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu. Audito metu nustatytos sisteminės dirbančiųjų socialinių garantijų rizikos, programų turinio prieinamumo ir viešųjų bei programų pirkimų spragos.

„Konstitucinė visuomeninio transliuotojo misija reikalauja aukščiausio efektyvumo ir skaidrumo valdant valstybės biudžeto lėšas. Auditas atskleidė sritis, kuriose LRT veikla turi būti pagerinta – nuo socialinių garantijų iki pirkimų praktikos. Tikime, kad audito rezultatai bus panaudoti kaip pozityvus postūmis būtinoms permainoms įgyvendinti ir sustiprinti LRT, atliepiant visuomenės interesą – gauti patikimą ir nepriklausomą informaciją“, – pabrėžia valstybės kontrolierė Irena Segalovičienė.

[Daugiau](#)

Valstybės kontrolė: tinkamai neapibrėžtas 4,8 mlrd. Eur rezervų valdymas kelia rizikas fiskaliniam atsparumui

Valstybės rezervų likučiai didėja kasmet, tačiau nėra apibrėžta, kokioms rizikoms padengti jie skirti ilgalaikėje perspektyvoje. Kaip rodo auditas, Valstybės rezervai – Rezervinio (stabilizavimo) fondo, Valstybės socialinio draudimo fondo ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo – 2024 m. padidėjo 31,6 proc. Metų pabaigoje jie sudarė 4 837,8 mln. Eur. Esminį rezervų padidėjimą – 78 proc. – lėmė SODROS rezervo augimas.

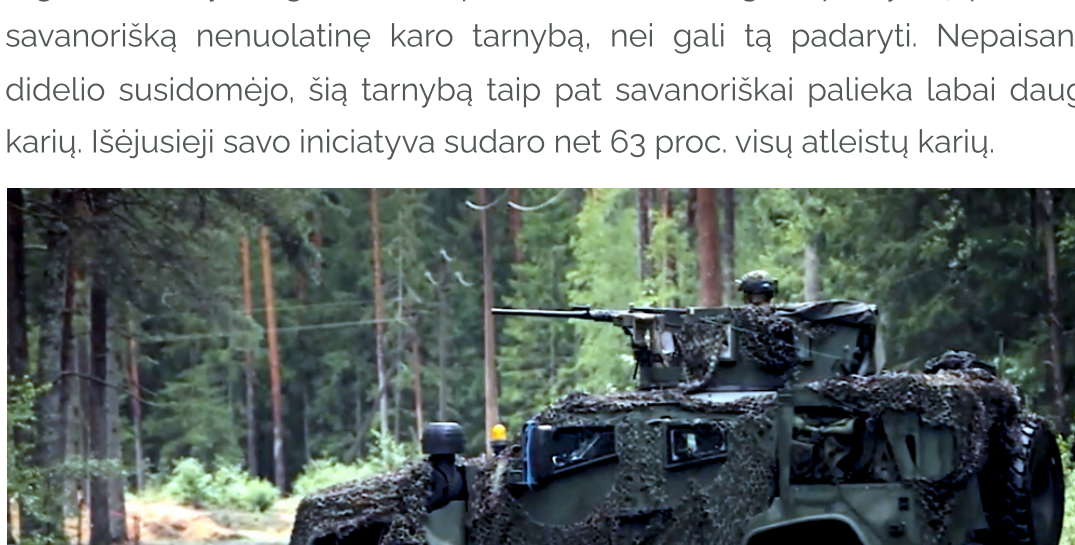
Valstybinio socialinio draudimo fondo rezervas

[Daugiau](#)

Valstybės kontrolierė: motyvacijos vertinimas sumažintų karių kaitą

Valstybės kontrolės auditas „Lietuvos kariuomenės personalo komplektavimo ir karo prievolės administravimas“ atskleidė trūkumus atrenkant kandidatus į savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ir valdant aktyvųjį personalo rezervą.

Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnybos regioniniai skyriai gauna net penkis kartus daugiau prašymų priimti į savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, nei gali tą padaryti. Nepaisant didelio susidomėjo, šią tarnybą taip pat savanoriškai palieka labai daug karių. Išėjusieji savo iniciatyva sudaro net 63 proc. visų atleistų karių.

[Daugiau](#)

KOLEGOS KOMENTARAS

Jurga Rukšėnaitė

Biudžeto stebėsenos departamento vadovė

Lietuvos viešieji finansai šiandien atrodo pakankamai stabilūs. Atitinkame ES fiskalinės drausmės taisyklės, o gynybos finansavimas didinamas. Tačiau tai tik viena medalio pusė. Kita – daug rimtesnė: valdžios sektoriaus deficitas auga, skola brangsta, o laikas priimti sprendimus tirpsta.

Fiskalinės institucijos funkcijas vykdanti Valstybės kontrolė įvertino 2026–2028 m. biudžeto projektą ir aiškiai pasakė: jei nebus užsitikrintos tvarios pajamos, 2029-aisiais gali tekti mažinti gynybos biudžetą.

Kodėl situacija rimta?

Deficitas didėja

Įprastai kasmet yra priimami sprendimai didinti viešojo sektoriaus atlyginimus, pensijas ir kitas išmokas. Socialinės išlaidos yra svarbios, bet jos turi būti finansuojamos atsakingai. 2027 m. deficitas sieks apie 3 proc. BVP, o 2028 m., tikėtina, viršys 3 proc. ribą – bus pažeistos ES taisyklės.

Skola auga

Investuojame į saugumą – ir tai būtina. Tačiau avansiniai mokėjimai už karinę įrangą didina skolą jau dabar. Valdžios sektoriaus skola 2028 m. gali pasiekti 51 proc. BVP – tai 12 procentinių punktų daugiau nei 2024 m.

Laikas tirpsta

Turime išlygą nukrypti nuo Europos Tarybos patvirtinto išlaidų plano gynybos tikslams iki 2028 m. Didžioji jos dalis jau išnaudota. Tai reiškia, kad jei naujų pajamų sprendimų nebus iki 2028-ųjų, 2029 m. teks mažinti deficitą. O tai reikš arba didinamas valstybės pajamas, arba mažinamas išlaidas. Įskaitant ir skirtas gynybai.

Ką turime padaryti?

Reikia sprendimų. Ne vienkartinių, o ilgalaikių ir tvarių pajamų šaltinių. Tarptautinės organizacijos kalba apie reformų poreikį, kurios skatintų inovacijas, padidintų darbo našumą bei švelnintų demografinę situaciją. Mokesčių sistema buvo peržiūrėta, tačiau suplanuoti pakeitimai nepadengia reikiamo gynybos finansavimo, o dėl mokesčių lengvatų valstybės biudžetas 2026 m. neteks 3,8 proc. BVP.

Pabaigai

Skola ir deficitas nėra tik buhalteriniai terminai. Jie yra mūsų saugumo, socialinės gerovės ir valstybės patikimumo atspindys. Viešųjų finansų tvarumas nėra priešingybė socialinei atsakomybei ar gynybai. Tai būtina jų sąlyga.

TARPTAUTINĖS NAUJIENOS

Valstybės kontrolės atstovės dalyvavo tarptautiniame aukščiausiųjų audito institucijų kongrese

Paskutinę spalio savaitę Komunikacijos ir tarptautinių ryšių departamento vadovė Lina Nuobarienė ir vyresnioji tarptautinių ryšių specialistė Sandra Kudžmaitė – dalyvavo XXV INCOSAI kongrese, vykusiame Šarm el Šeiche, Egipte.

Šių metų INCOSAI kongrese nagrinėjamos dvi pagrindinės temos:

- Aukščiausiųjų audito institucijų vaidmuo audituojant centrinius bankus ir vyriausybės veiklą finansinių ir ekonominių krizių metu. Bus analizuojamas AAI vaidmuo užtikrinant finansinį stabilumą, atsakomybę ir skaidrumą ekonominių sukrėtimų laikotarpiu, vertinant tiek centrinių bankų veiksmus, tiek vyriausybės sprendimus.
- Dirbtinio intelekto technologijų taikymas audituose.

Baltijos šalių aukščiausiųjų audito institucijų forumas: dėmesio centre – strateginiai prioritetai, gynybos stiprinimas ir atsakinga komunikacija

Spalio 29 d., Sharm El Šeiche (Egipte), vykstant Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) XXV kongresui, surengtas Baltijos šalių aukščiausiųjų audito institucijų forumas. Šis susitikimas pratęsė nuo 2022 m. vykstančią Estijos, Latvijos ir Lietuvos aukščiausiųjų audito institucijų (AAI) bendradarbiavimo tradiciją, kurios tikslas – stiprinti partnerystę, keistis patirtimi ir kartu spręsti regionui aktualiausias viešojo sektoriaus valdymo bei atskaitomybės klausimus.

Šių metų susitikime dėmesys sutelktas į strateginius 2025–2026 m. prioritetus, nacionalinio saugumo ir gynybos auditų kryptis bei komunikacijos ir skaidrumo stiprinimą.

NETRUKUS PRISTATYSIME

Artimiausiu metu pristatysime šių auditų rezultatus:

- **Pirmojo jūrinio vėjo elektrinių parko „Curonian Nord“ Baltijos jūroje projektas;**
- **Valstybės rezervo sudarymas, kaupimas ir tvarkymas.**

Išsamesnę informaciją atsiųsime kitame naujienlaiškyje. Jei visas naujienas norite sužinoti pirmieji – kviečiame sekti informaciją mūsų svetainėje www.valstybeskontrole.lt ir socialiniuose tinkluose.

ŽINIASKLAIDA APIE VALSTYBĖS KONTROLĘ

[Verslo žinios](#) | Valstybės kontrolė: delsimas spręsti tvarių pajamų klausimą gali reikšti gynybos biudžeto mažinimą 2029 m.

[Lrt.lt](#) | Valstybės kontrolė: valstybės skola 2028 metais viršys pusę šalies BVP – 53,8 proc.

[Delfi.lt](#) | Valstybės kontrolė pristatė LRT audito išvadas

Valstybės kontrolė

